

דعوة לחضور الحلقة الدراسية الشهرية الثالثة للعام الدراسي 2020 – 2021

הזמנה לסמינר החוגי השלישי לשנת הלימודים תשפ"א

נטשרפ בדעותכמ למחاضرة الدكتور زهية قندس، البرنامج لدراسة الثقافة العربية-اليهودية،
قسم الأدب، جامعة تل-أبيب

رحيل المفتي: مكانة محمد عبده في "الأيام" لطفه حسين

הנכם מוזמנים להרצאתה של ד"ר זהיייה קונדוס, התכנית ללימודי התרבות הערבית יהודית,
החוג לספרות, אוניברסיטת תל אביב

אובדן המופתי: מקומו של מחמד עבדה ב"אל-איאם" מאת טאהא חוסיין

ההרצאה תתקיים ביום ד', 16.12.2020, בשעה 18:00

****[הקישור ל-ZOOM](#)****

מלخص: هذه دعوة لتناول مجدد لإحدى كلاسيكيات الأدب العربي الحديث، ثلاثية الأيام للدكتور طه حسين (1889-1973). في ظل المكانة التي يحظى بها حسين ك"عميد الأدب العربي" فإن سيرته الذاتية قد قرئت تكراراً، ولكن القراءات استوفت غالباً الجزء الأول. في الجزئين التاليين، وبالذات في الجزء الثاني، يسطع نجم محمد عبده (1849-1905)، أحد آباء تيار الإصلاح الإسلامي الحديث في مصر والعالم الإسلامي. قراءة معمقة ومتأنية للثلاثية كوحدة أدبية متماسكة يمكنها أن تكشف عن عمق تأثير فكر وحياة عبده في سنواته الأخيرة في بلورة شخصية حسين النقدية والأدبية. تسليط الضوء على تلك اللحظة التاريخية، في ظل أجواء القاهرة المضطربة على أثر رحيل المفتي في أوائل القرن العشرين، يمكنه أن يعكس حقيقة التوتر الذي تطوّر في غيابه إلى صراع منهجي بين علوم الدين وعلوم الآداب، وإلى خصام فكري ومؤسّساتي بين جامعة الأزهر والجامعة المصرية، ولانفصال سياسي بين تيارات وطنية-دينية وأخرى قومية-علمانية. هذه العودة لقراءة الأيام من خلال عدسات وتحقيق أدبي تهدف لتمهيد الطريق لعلاقات بديلة بين علوم الدين وعلوم الآداب عبر استكشاف للجذور التاريخية المشتركة التي يتغذى منها المنهجان.

תקציר: זו היא הזמנה לביקור מחודש באחת הקלאסיקות של הספרות הערבית המודרנית, הטרילוגיה אל-איאם ("הימים") מאת טאהא חוסיין (1889 – 1973). לאור מקומו המכונן של חוסיין כ"דיקן הספרות הערבית" (عميد الأدب العربي), גם הטרילוגיה נקראה רבות וניתנו לה פרשנויות שונות, אבל לרוב הקריאה נעצרת בחלק הראשון. בשני החלקים האחרים של טקסט מעצב זה, ובעיקר בשני, מככב מחמד עבדה (1849 – 1905) - אבי

הרפורמה הדתית המודרנית במצרים ובעולם האסלאמי. קריאה מעמיקה בטרילוגיה בתור יחידה הומוגנית ממחישה את המקום המרכזי של עבדה בחייו של חוסיין הצעיר. מעקב בטקסט אחר התעצבות אישיותו של חוסיין על רקע האווירה הסוערת בקהיר בתחילת המאה העשרים, עם אובדן המופתי, מאיר רגע היסטורי שבו נוצר מתח בין הספרות לתיאולוגיה שמוביל לפיצול לשני תחומי ידע נפרדים ומסוכסכים. בחינת מקומו של המופתי בחייו של חוסיין מנקודת מבט חדשה מבקשת להציע נרטיב אחר ליחסי הגומלין שבין מחשבה דתית ומחשבה חילונית לאומית, כזה החורג מהפולריות והנתק שלרוב מיוחסים להם. המהלך אליו מכוון מחקר זה הוא שדרך היזכרות בתשתית המחברת בין שתי הדיסצפלינות אפשר יהיה לשוב לדרך שיתופית.

* ההרצאה תועבר בשפה הערבית, ניתן יהיה לשאול שאלות גם בעברית